

פרשת וזאת הברכה

להישאר צעור

התורה חותמת את חייו של משה במילים יוצאות דופן: "ומָשֶׁה בֶּן־מֵאָה וָעֶשְׂרִים שָׁנָה בָּמָוֶתוֹ, לֹא כִּהְתָּה עֵינָיו וְלֹא נָס לַחַיִּת".

אין כאן שני תיאורים נפרדים אלא סיבה ותוצאה. מדוע "לא נס לחי"? משום ש"לא כהתה עינו". **משה לא איבד את החזון שהצית אותו בסנה הבוער. הוא נשאר אידיאליסט נלהב עד יומו האחרון.**

כל מקום שהאידיאלים מציתים את הלבבות, יש בכוחם להמריץ את כוח העמידה וההתנגדות.

מנהיגות של שינוי היא תובענית ומתישה. משה עמד לא פעם על סף ויאוש. הוא חווה תלונות, מרי, אכזבות. הוא ידע ש"מְקָרִים הֵייתָם עִם ה' מִיּוֹם דִּעַתִּי אֶתְכֶם". ואף על פי כן – לא נעשה ציניקן.

ציניקנים הם אידיאליסטים לשעבר. הם יצאו לדרך עם חלום, אך משנפגשו עם המציאות – ויתרו. ויתור על אידיאל הוא סוג של מוות פנימי. לעומתם, משה "בער אבל לא אוכל". כל עוד החזון הלהיב אותו – נשמרה בו חיות.

המשך להישאר צעיר

האידיאליים, כותב הרב זקס, נוסכים חיות גם בתנאים קשים. ההתמדה היא סוד הגדולה. צ'רצ'יל ולינקולן, ידעו כישלונות רבים אך לא ויתרו.

המנהיגים הגדולים אינם מוותרים. הם ממשיכים ללכת, מתודלקים בחזון שהם ממאנים לאבד.

משה לא הפסיק ללמוד, לצמוח, ללמד, להנהיג. בנאומי ספר דברים, בימיו האחרונים ממש, העפיל לכדי רהיטות, חזון ולהט שעלו על כל מה שאמר קודם לכן. זהו אדם שלחם ומעולם לא נכנע.

הזקנה איננה גיל כרונולוגי אלא מצב רוחני. כפי שאמרה פלורנס בת ה-104: "אף פעם אל תחשוש ללמוד משהו חדש". כל עוד אדם לומד וצומח – הוא צעיר. כל עוד עינו איננה כהה – לא נס לחו.

הזקנה איננה גיל כרונולוגי אלא מצב רוחני. כפי שאמרה פלורנס בת ה-104: "אף פעם אל תחשוש ללמוד משהו חדש". כל עוד אדם לומד וצומח – הוא צעיר. כל עוד עינו איננה כהה – לא נס לחו.

מעובד מתוך האתר של הרב זקס וספריו השונים
לקריאה בהרחבה סרקו את הברקוד

מנהיגות - מודל לחקוי

לא להיכנע לציניות

משה ידע שלא ייכנס לארץ. הוא ראה את כישלונות העם. הוא שמע מרי ותלונות. ובכל זאת – לא ויתר. הרב זקס מדגיש שהתגובה הטבעית לאכזבה היא ציניות: הקטנת אחרים כדי לנחם את עצמנו.

אולם הצדיקים המתוארים במזמור צ"ב "עוד ינובון בְּשִׁיבָה, דְּשָׁנִים וְרַעְנָנִים יִהְיוּ. מדוע? משום שהם מאמינים "כִּי יֵשֶׁר ה'". הם אינם מאשימים את ה', ואינם נכנעים לייאוש. הם מקבלים עליהם אחריות לעשות טוב, גם אם אינם רואים את כל פירות עמלם.

הטוב שאנו עושים ממשיך לחיות. הברכה שאנו מביאים לזולת היא בת אלמוות. מי ששומר על אידיאליו – נשאר צעיר.

עיקרון מנהיגותי - חזון הוא אנרגיה

מנהיג שוחק כאשר הוא מאבד חזון. משה נשאר מלא חיות משום שעניו לא כהו. הוא לא ויתר על האידיאלים של צדק, חירות ואחריות. עיקרון מנהיגותי זה ברור: **אנרגיה ארגונית איננה נובעת מכוח חיצוני אלא מאמונה פנימית. כל עוד המנהיג מחובר לחזון – הוא מדביק אחרים בהתלהבות. כאשר החזון מתעמעם – מתחילה קמילה.**

עקרונות
במנהיגות

טיפ מנהיגותי

לשמור על האש דולקת
אל תמדוד את גילך במספר השנים אלא במספר
החלומות שעוד בוערים בך. כאשר אתה מאבד חזון -
אתה מזדקן. כאשר אתה ממשיך ללמוד, לשאול, לנסות - אתה
נשאר צעיר. אל תיתן לאכזבות לכבות את האש. אם דרך אחת
נסגרת - חפש אחרת.
המנהיגים הגדולים אינם אלה שלא נכשלו, אלא אלה
שלא ויתרו.

עקרונות בחינוך

צוותי חינוך:

- **חזון ארגוני:** האם החזון הבית-ספרי עדיין מדליק אותנו - או הפך לסיסמה תלויה על הקיר?
- **התחדשות מקצועית:** כיצד אנו ממשיכים ללמוד ולהתפתח גם לאחר שנות ניסיון רבות?
- **התמדה ערכית:** באילו תחומים עלינו להתעקש ולא להתפשר, גם כשהדרך קשה?

תלמידים:

- **למידה מתמדת:** מהו תחום חדש שהייתם רוצים ללמוד השנה - ומה מונע מכם להתחיל?
- **אידיאלים אישיים:** על איזה ערך אינכם מוכנים לוותר, גם אם קשה לשמור עליו?
- **תגובה לאכזבה:** כאשר אתם נכשלים, האם אתם מתייאשים או מנסים שוב?